

Cena Numeru 3 centy w Krakowie, Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA

miesięczna w Krakowie 1 K. 30 h. (z 2 dostawą do domu) na prowincyi z przesyłką pocztową 1 Kor. 50 hal. — Prensumerata za granicą 1 mkr. 50 l., 2 fr. 1 rz.

POJEDYNCZE ROZEMPLACZE NABYWAŁO MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISMA I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

NOWINY

Diennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersze po 16 hal. za każdy następny raz 12 hal. drobne ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu, (minimum 30 hal.). Nadane za wiersz po 10 hal. w tygodniu na każdej stronie po 3 Kor. — Załącznik 20 Kor. za tydzień. Usługi prowadzi w swoim zarządzie p. M. Huguzye. Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna L. 2. otwarta od godziny 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Seketewskiego, Pałac Hausmana L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340. | Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPANSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Pragmatyka służbowa.

Zamieściliśmy wczoraj w streszczeniu komunikat o przedłożeniu przez rząd łobzie postów projekcie ustawy o stosunku służbowym urzędników i służby państwowej (pragmatyka).

Przedłożony projekt pragmatyki stanowi postępowanie do obecnych stosunków, ale z drugiej strony stwierdza, że nie czyni jeszcze zadość wszystkim usadunianym życzeniom urzędników, oraz służyby państwu. Przewidywamy, że w najbliższym czasie rząd przedstawi projekt pragmatyki, tymczasem się awansu czasowego i jawnej kwalifikacji, podaliśmy wczoraj w streszczeniu.

Z kolei przytoczamy dalsze postanowienia (także w streszczeniu).

Obok tego nowego systemu awansu zatrzymane będzie także obecnie stosowane nadawanie terminów posad systematycznych bez względu na terminy czasowy (służby), a to w miarę ujednolicenia i pokładania w danej osobie zaufania.

Bardzo ważne zmiany wprowadza przedłożenie na pole postępowania dyscyplinarnego, gdzie w miejsce obowiązujących postanowień wprowadza się przepisy warowane na postępowaniu dyscyplinarnym wobec urzędników sądowniczych.

Mianowicie zamierzono jest zaprowadzenie komisji dyscyplinarnych, które mają służyć do przedłożenia im wypadki w drodze postępowania usunętego na podstawie śledstwa wstępnego i wydawania bądź ewe orzeczenia w obecności obwinionego. Przedstawiam jest dalej dopuszczenie obroncy a groza kolegowi. Istotnym postanowieniem dyscyplinarnego będzie i nadal wykluczenie, jednako obwinionemu wobec urzędników sądowniczych.

Przedłożenie siewiera postanowienia o przysługach rocznych urlopów w pewnych minimalnych rozmiarach, oraz postanowienia w sprawie przenoszenia w stan spoczynku, które dają gwarancję zapobieżenia samowolnemu postępowaniu, oraz określają wymiar penali w pewnych wypadkach.

Wśród innych zmian są tam postanowienie, że urzędnikom, którzy z powodu ciężkiej i nieuleczalnej choroby lub skutkiem wypadku niezdolnego do pracy, stali się niezdolnymi do służby, ma się doliczyć 10 lat do lat służby przy wymiarze emerytury.

Obszerne zajmuje się projekt sprawą regulowania obowiązków, wynikających ze stosunku służbowego. W szczególności zaznacza obowiązek urzędników, aby także w życiu prywatnym try-

mał się tych granic, jakie nakreślił im obowiązek ich stanu i aby wstrzymywali się od wszystkich, co nie da się pogodzić z dyscypliną służby państwowej. — Rezerwa ta, nalozona na urzędników, nie ma jednak wykluczać ich od udziału w życiu politycznym. Błesne i cenne prawo wyborcze do ciała wyborczych urzędników nie dosięga ukrócenia. Aby jednakże z góry uniknąć konfliktu obowiązków, projekt przewiduje czasowe postawienie w stan pasybilizacji urzędnika, starającego się o mandat do ciała prawodawczego, albowiem mandat taki uzyskał, mianowicie na czas kampanii wyborczej, względnie na czas trwania mandatu, z tem, że taki urzędnik nie ma spełniać żadnych obowiązków służbowych, otrzymuje jednak nadal pełne pobory — służby czynnej.

W projekcie poręcza się takim urzędnikom ponownie wstąpienie do czynnej służby po zakończeniu kampanii wyborczej, względnie po zakończeniu trwania mandatu. Przytem czas spędzony przez urzędników w stanie pasybilizacji ma im być wliczony do oznaczenia klasy pracy. Przeciwko urzędnikom w stanie pasybilizowania nie może być ani wzroszone ani prowadzone śledstwo dyscyplinarne.

Co do niufrimów — pragmatyka wskazuje na obecne przepisy.

Postanowienia pragmatyki służbowej odnoszą się także do urzędników sądowniczych, a wyjątkiem tylko, które się tyczą specjalnie sędziów. Wyjęci są: ministrowie, prezydent najw. trybunału rachunkowego, prezydenci trybunałów najwyższych sądowniczych i nauczyciele państwowi, dla których stosowanie pragmatyki służbowej osobno będzie uwzględnione.

W drugiej części zawarte są postanowienia pragmatyki służbowej dla służby i podurzędników, analogiczne do przepisów, obowiązujących dla urzędników.

Wojna turecko-balgarska?

Miejsy Turcyja a Białgaria wytworzył się bardzo napięte stosunki, których rezultatem było rozpoczęcie onegdaj graniczne starcia piechoty i artylerji. Białgaria protestuje przeciw gospodarce tureckiej w Macedonii; podrót króla Ferdynanda do Petersburga jest w związku z tą sprawą. — Turcyja zaś, wewnętrznie politycznymi walkami trawiona, miałaby interes w wywołaniu wojny sownejtranej. — Sztynca na Balkanie jest zatem bardzo poważna.

W Rymie Nati-bej, jeden z wybitniejszych Modoturków oświadczył w „Corriere della Sera”, że wojna turecko-balgarska jest niemiernik.

Nasi-biej oświadczył, iż Turcyja o Kretę nie myśli wcale wojny wsczypaną, natomiast z Białgariać musi stoczyć wojnę na śmierć i życie. W tym celu stanie się dwa miasteczka na granicy turecko-

balgarskiej pół miliona wojska tureckiego. Białgaria jest niewątpliwie silniejsza, a Turcyja musi ją zwyciężyć za wszelką cenę.

Białgaria pragnie już od pewnego czasu zwiększyć przybrane niebezpieczeństwo z Serbią, ale dyplomacja turecka paraliżuje wszelkie te zabiegi.

Pierwszą polityką wojenną i dyplomatyczną, którą Konstantynopol Wczoraj rozpoczęły się już niejako odcyłać walki na pograniczu balgarsko-tureckim — Polityczkę stoczyć nadgraniczne oddziały rekognoskujące. Prowokacja była po stronie tureckiej.

Przedstawiciel rządu balgarskiego Szafova oświadczył, że napady na Białgarię muszą absolutnie ustać. Na to poseł turecki oświadczył: „I my mamy już tego dosyć”. Wielki wesej oświadczył niedowierzanie w prowokującym tonie, że nie Turcyja, lecz Białgaria naraziła z bronią w ręku granicę.

Natomiast z Berlina, gdzie w tych dniach bawił ambasador węg. min. spraw zagr. bar. Aehrenthal, uspokajający niedzieli komunikat:

Berlin. Uprzednio donosząc, że podczas konferencji bar. Aehrenthala z kanclerzem niem. Bethmannem Hollwegiem, objął ich między innymi możliwość stwierdzenia, że Austro-Węgry i Niemcy dają do utrzymania status quo na bliskim wschodzie oraz, że sympatycznie widzą dalsze konsolidowanie się wewnętrznych stosunków państwa otomańskiego. — Hr. Aehrenthal i Bethmann-Hollweg postawili przy spokojnym odczuciu najbliższe przyszłości, zarówno co się tyczy sytuacji w Europie ogólnie, jak i stosunki wydatków na najbliższym wschodzie. Ta pewność opiera się przede wszystkim na stosunku stosunków obu państw do Włoch, jakoteż na pomysłach rozwoju stosunków Austro-Węgry i Niemiec do innych państw.

Umierający burmistrz Wiednia dr. Lueger.

Indesek Wiednia siedzi z najwybitnym niepokojem grzebnik choroby dr. Luegera. Kto bramy ratownika, gdzie wylisowane są biuletyny, oświadczył, że nie istnieje ten kilkuset ludzi; w komarytach okręgowych i biuletynach są również ogłoszone. Zawsza przysięga, że nie istnieje ten kilkuset ludzi; w komarytach okręgowych i biuletynach są również ogłoszone. Jedną z pań, podczas ostatniego stadium choroby, która zaczęła się przed kilkunastu dniami, poleciła nazywać do Londaru, aby przynieść wody i Jakiś przybył z Berlina natychmiast domagał się widzenia z lekarzami, choć im przedłożył swój stan i wleczenia dr. Luegera zapomniał radium. Jakiś wieściak przyjeżdżał do Wiednia, aby doradzić lekarzom nylecnie iść i lewistów, które „wydają się” chorobę. Nie brak też i oświadczeń, że str. są lekarzy, komunięjących się z ordynacją i obrębkami. Wśród indesek dają się słyszeć głoszenia: dopuszczanie, że dr. Lueger jest „nieleczalny”. Wyraża się to w setkach listów,

jakie otrzymują lekarze, a teraz z pogromkami i awanturkami.

Zarządność środki, aby ograniczyć rach powiększyć przed ratowaniem, gdyż każda młodość stanowi narozwiazanie obrotu.

Także w parlamencie obrotu dr. Luegera wywołują dysputy, w których i to nie tylko w razie jego wleczenia stroniwa, ale, aniżeli nasz medycyna, wśród wszystkich stroniwa. Teraz dopiero okazuje się, jak wielką popularność cieszył się Lueger w kręgu posłańców. We wszystkich klubach, na wszystkich posiedzeniach mówią tylko o jego chorobie, co chwila sągają a ratuwa wiadomości. Polowci, którzy weszli z ratuwa, nie mogą nadążyć a odpowiedziami za zapytania.

Telegrafia „Nowin”. Wiednia. W stanie zdrowia dr. Luegera nastąpiło wczoraj po południu male polepszenie, lekarze jednak mimo to nie robią żadnej nadziei utrzymania go przy życiu. Wczoraj po południu stracił ścisłowo na nowo funkcjonowały, co przypisują licznym iniekcjom diuretyki i soli. Pecherz moczowy jest po części sparaliżowany. Lekarze są wiadomoli wczoraj odcyłać Wydział miejski, że życie Luegera oblicza już można tylko na godziny.

Dr. Lueger sam aduje sobie sprawę ze swego stanu, co widać z rozmowy, jaką miał wczoraj ze swym osobistym przyjacielem, członkiem Wydziału miejskiego Hallmannem, któremu powiedział: — Z Luegerem się już konczy. Widział się dziś po raz ostatni. Podróż swa kończy.

Jak lekarze opowiadają, stan Luegera był wczoraj nad ranem bardzo groźny; chory tracił przytomność, ręce i nogi drżały; były wszelkie objawy ataku umierającego.

W szkołach ludowych zarządzono modlitwy za zdrowie dr. Luegera.

Wiednia. Do parlamentu nadchodziły przez cały dzień telefoniczne wiadomości o stanie Luegera. W parlamencie omawiano różne kombinacje co do następcy po Luegerze. Jako przyszłego przywódcę ilustrowania chrościadactwa-socjalnego wymieniano Gieslera, a jako przyszłego burmistrza pos. Steinerta.

Sztynca o przysięgi. Wiednia. Przed południem stwierdzono u dra Luegera obciążenie akcyj serca, ponadto dr. Lueger beznamiętnie tak; po zastosowaniu iniekcji uspokajających kłanie ustało. Tętno wynosiło 70.

Z KRAJU.

Z Kalwaryi. Wobec wyjątkowo prężnej pracy sprawy uzyskanie koncepcji sąsiedzkich ogromnie zaprzęta tuzsze sfery. W Kalwaryi mają być cztery szlaki. O koncepcje starają się sami inżynierzy; propozitor Anstafel ma pono od radnych być obiecanie poparcie wobec starostwa i jest pewny, że otrzyma koncepcje. Długość szlaku chrześ. komputerów, tego nie rozumiemy. Świadomy to o inżynierzy i braku przedsięwzięcia.

tem? Chciałem się dowiedzieć o twój adres. Nie śmieję się za mnie. Przywlokłem ci prezent.

— Miał? — Tak. Przywlokłem go z Afryki. Może to są spokojny omamieniem przyjadł. Drobniak: lampa z Abisynji.

— Doprawdy, jestem wzruszony. Nie pojmuję jednak... — Zarek zrozumieć. Zachorowałem tam na febrę; cztery miesiące przeleżałem w łóżku. Byłbym z pewnością zmarł, gdyby ty nie przysłał mi szalwicy.

— Ja? — Kiedy odjeżdżałem, moja siostra, a twoja zaprzyjaciłona wielbiciele, wzięła mi do kufra kilka twoich książek. Nie zmąłem tych stworów, w czasie rekonwalescencji poprosiła je pozostawić. Nie jestem w stanie wypowiedzieć, jak bardzo podobały mi się te opowiadania.

— Chodzi o szalwicy? — Chodzi o szalwicy, które wzięłem z Afryki. W mekkońskim dniegi wietrzy, które spędziłem pod płótnem mego namiotu, wyczułem o tobie i sympatji i wdzięczności. Wówczas to postanowiłem oświadczyć ci lampkę, palącą się nocami u mego polowania.

— Udziałem ze wzruszeniem rękę podziękowań.

— Przyjąłem i to tyżże rękę dętkę z tej podeszwy. Stanie się to dla mnie miłą pamiątką.

Oczywiście dętkę, że w tej chwili czułem wielką i głęboką sympatję względem podróźnika z Afryki?

— A zatem do widzenia! Zapomniałem o abisynskiej lampie, a nawet, zdaje się, o szalwicy Kuderki. Przesz pół roku nie o nim nie słyszałem. Włókno tego czasu spochłodziły się w restauracji w Sankim Hotelu.

— Spóźniłeś się, Kuderki smarujący brwi i zmieszal się. Nagle on nie zabyla.

— Ach, prawda, wiesz, że tobie coś przyrzekłem: abisynską lampę. Dostałem ją, mój drogi, dziesięć lat. Tylko, że nie mógłem sobie nawet wyobrazić, ile kłopotów i nieprzyjemności miałem w ostatnich czasach.

— O! — rzekłem tonem głębokiego współczucia. Rzeczy moje i niedzieli z Afryki w oszustwie akrobach. Trzeba było opisać ci, w jakiej rozpaczy i przyzwyczajeniu do porządku. Alboś miał, żeś już z tem akrobami. I lampa także przyjechała. Jest ci, co chcesz, przyjadł ci ją.

— Aleś to nie pilnego. Przy sposobności... Okazało się, że sam Kuderki awantur, że niema się co opisywać, w ciągu kilku tygodni bowiem nie słysza-

łem o nim, ani o abisynskiej lampie. Pewnego razu w teatrze zastanawiał się oświ tego.

Zobaczywszy mnie, trochę posmarowaliśmy. Nagle wziął mnie za rękę i rzekł z gorzkim wyrazem:

— Ach, ci wad krakowskie rzemieślnicy... mił inżynier, niema ci mówić! — Oś ci zrobił? — zapytałem.

— Łańcosek, przytrzymujący gaśdło przy abisynskiej lampie, którą przywlokłem, jak wiadomo dla ciebie oberwał się. Odsłoniłem lampę do reparacji, do napolepnego majstra. Wybrał sobie, mój drogi, moją wielkość! Z dętkę rękę poprzysięgam, że mi słaszę go i nigdy nie była gotowa. Wzruszełam sam pomiedziem: a gdy chciałem być od jego szalwicy lampę, kochany majster przyjął me, że ja posłać do naprawy do Wiednia. Mój drogi, to są sposoby na stworzenie przemysłowca i oświe! Długo! Inżynier dostaniem lampę, jutro ty ją otrzymasz...

Nie przysłał mi jej ani najsztywniej, ani po miesiącu. A przysłał mi, że niema wielką, oświłt obciążony na nie rozprasz.

W miesiąc potem spochłodził się na ulicy. Zauważywszy mnie, czempłownie odwrócił głowę i szalwicy do bramy domu, w którym najdłuższym nie miał nie do roboty.

Zaczynało się to lrytowało.

Lampa abisynska.

Leśnaś, są, poprawdy, bardzo dziwni. Pewnego dnia, przechodząc linią A-B, słyszałem, że ktoś wolał mnie po narwiem. Odwróciłem się i spostrzegłem przed sobą charakterystyczne uszy, z rozszafowaną, ogarniającą twarz i przedwzrostem oświadczył wlosami.

Twarz jego tchnęła rytmicznie zapalem i tam wesołam otwieraniem, które dla mójczytu jest sympatycznym, a dla kobiet — niepokojącym.

— Zaczęłyby się, że małe nie pozostaje — powiedział.

— Intencje, niespełnione... — Mikołaj Kuderki. Poczuliśmy się przed pięć, my zeszliśmy laty na polowanie...

— Ach, tak, tak!

Dopiero wczoraj powróciłem — ciągnął dalej Kuderki. — Słyszałem może, że przez rok podróżywałem po Afryce.

— Rzeczywiście, coś o tam słyszałem. — Zarek zamierzam ciągnąć na tute w Krakowie. Mam nadzieję, że będniesz się osęsto widywać.

— Bardzo mi miło... — Ale, prawda, czy wiesz, dlaczego cię zatrzyma-

W tutek cygaretowych „TEMIDA” poleca znana do swych wyrobów FABRYKA RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE.

Nowość!

Nowość!

